

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudkyně Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph. D., a soudce Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobkyně: T. T. T. H.

zastoupena Mgr. Markem Sedlákem, advokátem

sídlem Příkop 834/8, Brno

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra

sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti nečinnosti žalovaného v řízení o žádosti žalobkyně o povolení k dlouhodobému pobytu podané dne 18. 11. 2015

takto:

- I. Žalovanému **se ukládá** povinnost vydat do devadesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí o žádosti žalobkyně o povolení k dlouhodobému pobytu podané dne 18. 11. 2015.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 10 228 Kč k rukám JUDr. Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

Žalobkyně se žalobou proti nečinnosti správního orgánu domáhá, aby soud žalovanému uložil vydat do šedesáti dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí o její žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu podané dne 18. 11. 2015.

Žalobkyně tvrdí, že se dne 18. 11. 2015 osobně dostavila na Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „zastupitelský úřad“) a podala žádost o povolení k dlouhodobému pobytu. Lhůta pro rozhodnutí o této žádosti již uplynula; žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

k nadřízenému orgánu žalovaného, Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, podala dne 19. 8. 2016 žádost o učinění opatření proti nečinnosti; na tuto žádost však Komise žádným způsobem nereagovala. Žalobkyně tvrdí, že jí byla žádost po podání proti její vůli vrácena, což je nezákonný postup; řízení bylo zahájeno a dosud trvá.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, neboť řízení nebylo řádně zahájeno. Žalovaný trvá na tom, že není podle zákona správním orgánem příslušným pro přijetí takové žádosti, neboť ta má být cizincem podána na zastupitelském úřadu. Z toho plyne i nedostatek jeho pasivní legitimace v řízení o žalobě proti nečinnosti. Odpovědnost za přijetí žádosti a její následné postoupení žalovanému nese zastupitelský úřad. Případná pochybení tohoto úřadu je třeba řešit s tímto správním orgánem, případně cestou orgánu jemu nadřízenému, tedy Ministerstva zahraničních věcí. Žalovaný, pokud jde o žádosti o pobytová oprávnění podávané v zahraničí, je příslušný pouze k rozhodnutí o nich, což plyne z § 165 písm. j), n) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“). Nepřijal-li zastupitelský úřad žádost žalobkyně a nepostoupil-li ji žalovanému k rozhodnutí, nemůže být žalovaný odpovědný za nečinnost spočívající v rozhodnutí o žádosti, která se nikdy nedostala do jeho dispozice.

Žalovaný nepředložil správní spis, neboť v souvislosti s žádostí žalobkyně o povolení k dlouhodobému pobytu žádný nevede.

Městský soud v Praze shledal, že žalobkyně osvědčila, že podala k nadřízenému správnímu orgánu žalovaného žádost o ochranu před nečinností, avšak tímto způsobem se nápravy nedomohla. Žaloba tedy je ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. věcně projednatelná.

Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem výslovně souhlasili.

Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, se může žalobou domáhat toho, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo vydat osvědčení.

Z uvedeného ustanovení vyplývá, že ochrany proti nečinnosti se lze úspěšně domáhat tehdy, jestliže správní orgán nevydal rozhodnutí ve věci samé nebo nevydal osvědčení, přičemž tak neučinil přesto, že k vydání byl povinen. Obecně platí, že povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí či osvědčení nastává v rámci řízení, které již bylo zahájeno. Správní řízení může být zahájeno na žádost, nebo z moci úřední.

Sporná otázka v nyní projednávané věci spočívá v tom, zda bylo řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu řádně zahájeno. Při posuzování této otázky vycházel soud z ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu, podle něhož je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Podle ustanovení § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců ve znění do 14. 8. 2017 cizinec, který není uveden v právním předpise vydaném podle ustanovení § 182 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců (Vietnamská socialistická republika, jejíž občankou je žalobkyně, mezi tyto státy patří), je povinen požádat o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je státním příslušníkem, případně ve státě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno. Další omezení

vyplývá z ustanovení § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců ve znění do 14. 8. 2017, podle něhož žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad však v odůvodněných případech může od této povinnosti upustit.

V projednávané věci žalobkyně předložila sdělení zastupitelského úřadu ze dne 15. 1. 2016, č. j. 1896/2015-HANOI-I, v němž se uvádí, že se žalobkyně dne 18. 11. 2015 dostavila na zastupitelský úřad k podání jiného typu žádosti; dále se zde uvádí, že „doprovázející zmocněný zástupce po skončení tohoto úkonu podal stížnost společně s přílohou v podobě žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, aniž by tato žádost byla kdykoliv předtím předložena k podání“. Tím tedy žalobkyně osvědčila své tvrzení, že žádost osobně dne 18. 11. 2015 podala, neboť z formulace „doprovázející zmocněný zástupce“ je zjevné, že kromě zástupce byla přítomna i žalobkyně osobně. Jelikož žalovaný ve vyjádření k žalobě tyto skutkové okolnosti osvědčené vyjádřením zastupitelského úřadu nijak nezpochybnil, nevedl k nim soud dokazování a bral je za nesporné.

Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně splnila zákonné povinnosti k podání žádosti dle zákona o pobytu cizinců ve znění účinném v době podání žádosti, neboť žádost podala osobně na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je státní příslušnicí. Je však třeba posoudit, zda řízení bylo zahájeno i za situace, kdy žalobkyně nebyla k podání tohoto typu žádosti řádně registrována v systému Visapoint a nepodala ji v úředních hodinách k tomu stanovených.

K této otázce se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 4. 2015, č. j. 7 Azs 282/2014-48, následovně: „Je nerozhodné, že účastnice řízení podala žádost formálně jako přílohu jiné žádosti. Naopak podstatné je, že byla v souladu s § 70 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podána na úředním tiskopise a dostala se do dispozice příslušného zastupitelského úřadu. ... Jiné podmínky, které by vylučovaly zahájení řízení, ze správního řádu a ani ze zákona o pobytu cizinců nevyplynou. Pokud jde o stěžovatelem namítanou nezbytnou registraci v systému Visapoint, tato není podle Nejvyššího správního soudu podmínkou pro zahájení příslušného správního řízení. Tento systém funguje na principu elektronických úředních hodin a plní pouze funkci organizační. Registrace v tomto systému tudíž není zákonnou podmínkou pro zahájení řízení.“

Uvedené závěry zcela dopadají i na nyní projednávanou věc, a lze tedy uzavřít, že osobním podáním žádosti na zastupitelském úřadě dne 18. 11. 2015 k zahájení řízení došlo, ačkoliv žalobkyně žádost nepodala způsobem, který byl předpokládán organizačními opatřeními zastupitelského úřadu. I pokud byla následně žádost žalobkyni vrácena zpět, nebyl tento úkon způsobilý již jednou zahájené řízení ukončit ani vyvolat jiné procesní následky.

Dále se soud zabýval námitkou žalovaného, že v tomto řízení není pasivně legitimován, neboť žádost sám přijmout nemohl a zastupitelským úřadem mu nebyla postoupena. Tento závěr žalovaného je nesprávný, neboť podle § 165 písm. j) zákona o pobytu cizinců je to právě on, kdo řízení vede. Jelikož bylo prokázáno, že řízení bylo řádně zahájeno, má žalovaný povinnost v zákonné lhůtě vydat rozhodnutí ve věci samé. Na tom nic nemění ani skutečnost, že dle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců se žádost podává zastupitelskému úřadu. Vztah mezi zastupitelským úřadem a žalovaným lze přirovnat ke vztahu mezi správním orgánem I. stupně a odvolacím správním orgánem

v řízení o odvolání. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2015, č. j. 2 As 198/2015-20, za celé odvolací řízení včetně řádného postoupení odvolání a spisového materiálu správním orgánem I. stupně je procesně odpovědný orgán odvolací. V řízení o povolení k dlouhodobému pobytu je tedy analogicky za průtahy v celém řízení procesně odpovědný žalovaný, což výslovně potvrdil Nejvyšší soud v rozsudcích ze dne 9. 3. 2016, č. j. 1 Azs 281/2015-34, bod 18, a ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 128/2016-54. Z citované judikatury vyplývá, že žalobkyně k obraně svých práv zvolila správný procesní postup.

Je tedy postaveno najisto, že řízení bylo podáním žalobkyně ze dne 18. 11. 2015 zahájeno, přičemž za řádný průběh řízení a vydání rozhodnutí nese od té doby odpovědnost žalovaný. Podle § 169 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ve znění do 14. 8. 2017 se rozhodnutí o žádosti o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny vydá ve lhůtě 270 dnů ode dne podání žádosti. Tato lhůta uplynula již dne 15. 8. 2016, avšak žalovaný rozhodnutí doposud nevydal – je tedy nezákonně nečinný.

Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba je důvodná. Proto soud podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému vydat rozhodnutí ve věci samé, a to ve lhůtě 90 dnů od právní moci rozsudku, tedy lhůtě odpovídající jedné třetině standardní zákonné lhůty. Soud při stanovení lhůty vycházel z toho, že od zahájení řízení nebyl žalovaným proveden žádný procesní úkon, a je tedy třeba před vydáním rozhodnutí ve věci samé provést v zásadě celé správní řízení, na druhé straně však přihlédl ke skutečnosti, že od podání žádosti již uplynula poměrně dlouhá doba, a je tedy třeba ve věci rozhodnout co nejrychleji.

Výrok o nákladech řízení vychází ze skutečnosti, že žalobkyně byla v řízení plně úspěšná, a tak jí oproti žalovanému náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalobkyně předně uhradila soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč. Další její náklady tvoří odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení ve věci, podání návrhu ve věci samé a podání repliky k vyjádření žalovaného. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3.100,-Kč ($2 \times 3.100 = 6.200$). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$). Odměna advokáta tak činí 6.800,- Kč a DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8.228,- Kč. Spolu se zaplaceným soudním poplatkem tedy žalobkyni vznikly náklady ve výši 10.228,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. února 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.

předsedkyně senátu